

Niet weg uit Uruzgan!

Anton C. Zijderveld

#We besloten destijds de dienstplicht af te schaffen en het leger te reorganiseren tot een relatief kleine strijdkracht die flexibel in internationale brandhaarden kan worden ingezet. Het is een beroepsleger dat bestaat uit militaire professionals die goed opgeleid en, vaak ver buiten de landsgrenzen, multi-inzetbaar zijn. Een groot verschil met de volkslegers van vroeger die primair een vijand moesten bestrijden, is dat deze eenheden ook zoveel mogelijk in de brandhaarden, waar ze worden ingezet, maatschappelijk dienstbaar zijn. Dat laatste is belangrijk: het leger voert vredesmissies uit. Hier zit een spanning in die in Srebrenica fataal verkeerd uitwerkte. In het kader van de Verenigde Naties hadden we tot taak een 'safe haven' voor bedreigde moslims in stand te houden. Het was een defensieve opdracht. De desbetreffende soldaten waren niet voldoende uitgerust en bemand om met de aanvallende, door Mladic aangevoerde Serviërs te vechten. Machteloos moesten ze toezien hoe ongeveer zeven duizend mannen en jongens werden afgevoerd en kort daarna vermoord.

#In Uruzgan zitten we in een andere situatie. De missie was en is nog steeds om door middel van militair ingrijpen de provincie veilig te maken zodat er een vrije samenleving en een niet op papaversteelt gebaseerde, duurzame economie kunnen worden opgericht. Ook hopen we erop dat het democratische regime van Karzai en de zijnen bestendig zal kunnen worden. Dat wil zeggen onze missie in Uruzgan is niet uitsluitend defensief, zoals in Srebrenica, maar wel degelijk ook offensief. Maar helaas is door de destijds zwaar onderschatte terroristische agressie van de Talibaan het middel (veiligheid creëren) steeds meer doel geworden en is het doel (samenlevingsopbouw) op het tweede plan terecht gekomen. Voor velen is dit een reden om het in 2008 verder maar voor gezien te houden en ons uit Afghanistan terug te trekken.

#Dat zou een slechte beslissing zijn, waartegen enkele zwaarwegende argumenten kunnen worden ingebracht. Om te beginnen zou het een enorme opsteker voor de Talibaan zijn. Temeer daar andere landen in Europa en het NAVO-verband duidelijk grote reserves hebben zich met de situatie in Afghanistan in te laten, of daar hun al bestaande inzet te vergroten. Ons terugtrekken zou ook bijzonder schadelijk zijn voor het imago en de legitimiteit van de NAVO die zich immers na het einde van de Koude Oorlog eveneens positioneert als een militaire macht die geen oorlogsmissies maar vredesmissies nastreeft. Het voorstel om een dergelijke vredesmissie onder auspiciën van de Verenigde Naties uit te voeren is naïef, want de VN hebben anders dan de NAVO geen mogelijkheid de Talibaan aan te vallen en uit te schakelen. Dat laatste blijft helaas noodzakelijk, want het is nog naïefer te geloven dat met deze extreme terroristen onderhandeld zou kunnen worden. Zuid-Korea deed dat om de gijzelaars te bevrijden, maar dat voorbeeld, hoe begrijpelijk ook, moet nooit worden opgevolgd. Tenslotte, ons vertrek uit Afghanistan zou niet minder dan verraad zijn aan Karzai die in zijn penibele situatie iedere militaire en morele steun nodig heeft.

#Kortom, ons beroepsleger is in Uruzgan om strijd te voeren met de Talibaan en daardoor hopelijk ruimte te scheppen voor de Afghanen om zonder de terreur van deze religieuze fundamentalisten hun maatschappij te ordenen en een vorm van basale vrijheid te realiseren. Een beroepsleger moet er trots op zijn daar aan mee te kunnen werken en wij zouden trots op dit leger moeten zijn. Het tegendeel van het laatste is helaas het geval.